

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁS ÚJ SZABÁLYOK SZERINT

Budapest, 2019

Szerzők:
Matlné Kisari Erika
Széll Zoltánné

Sorozatszerkesztő:
Kökényesiné Pintér Ilona

ISBN 978-963-638-562-0
ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)
ISSN 1788-0165 (*Adózási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Dr. Balogh Ákos a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
GYAKRABBAN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK	7
BEVEZETÉS	9
I. Az adófizetési kötelezettség, az adó alapja	11
1. Az adókötelezettség teljesítésére vonatkozó közös szabályok	11
1.1 Az adó mértéke és a fizetendő összeg	12
2. Adófizetési kötelezettség alá vont jövedelmek (juttatások)	12
2.1 Szociális hozzájárulási adó (a továbbiakban: adó) fizetési kötelezettség áll fenn az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításnál figyelembe vett jövedelem után	12
2.2 Adófizetési kötelezettség terheli a tanulószerveződés alapján ténylegesen kifizetett díjat, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíjat és a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíjat..	18
2.3 Adófizetési kötelezettség terheli az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében az Szja tv. szerinti adó (adóelőleg) alap hiányában a Tbj. szerint biztosítottak minősülő személy részére juttatott olyan jövedelmet, amely a Tbj. 4. § <i>k</i>) pont 2. alpontja alapján járulékalapot képez...	20
2.4 Mentességek	22
2.5 Az adófizetésre kötelezett személy	26
3. Különadózó jövedelmeket terhelő szociális hozzájárulási adó	29
3.1 A kifizetőt adófizetési kötelezettség terheli az Szja tv. szerint külön adózó jövedelmek közül	29
3.2 A magánszemélyt terhelő különadózó jövedelmeket terhelő szociális hozzájárulási adó ..	30
4. Az adóalap megállapításának különös szabályai	34
4.1 A társas vállalkozó után fizetendő adó	34
4.2 Az egyházi szolgálati jogviszonyban álló személy	40
5. A kifizetőnek nem minősülő személy által fizetendő adó alapja	44
5.1 Az egyéni vállalkozó	44
5.2 Az egyéni vállalkozó tőkejövedelmeit terhelő adó alapja	45
5.3 Az Szja tv. rendelkezései szerint a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó	45
5.4 Az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) alanyának minősülő egyéni vállalkozó	48
5.5 Mentésülés a különös szabályok, a minimum adóalap után történő adófizetési kötelezettség alól	50
5.6 Az egyéni vállalkozó bevallási, befizetési kötelezettsége	52

6. A mezőgazdasági őstermelő	52
6.1 A mezőgazdasági őstermelő által fizetendő adó alapja	54
6.2 Mentésülés a szociális hozzájárulási adó alól.....	56
6.3 Járulékfizetésre nem kötelezett mezőgazdasági őstermelő.....	57
6.4 Bevallási kötelezettség.....	58
II. Adókedvezmények	59
1. A szakképzettséget nem igénylő és mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény	66
1.1 Szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott	66
1.2 Mezőgazdasági munkakörben történő foglalkoztatás kedvezménye.....	67
1.3 Kedvezmény alapja, összege	68
1.4 A kedvezmény érvényesítésének korlátja	69
2. A munkaerőpiacra lépők után érvényesíthető adókedvezmény	70
2.1 A kedvezmény alapja, összege.....	71
2.2 Az adókedvezmény érvényesítésének feltétele.....	72
2.3 A három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nők után érvényesíthető adókedvezmény	75
3. A megváltozott munkaképességű személyek után érvényesíthető adókedvezmény	78
3.1 A kedvezmény alapja, összege.....	79
4. A közfoglalkoztatottak után igénybe vehető adókedvezmény	82
4.1 A kedvezmény alapja, összege.....	83
5. Kutatók foglalkoztatása után érvényesíthető adókedvezmény	84
5.1 A kedvezmény alapja, összege.....	85
5.2 A kedvezmény érvényesítésének korlátozása	86
6. A kutatás-fejlesztési tevékenység után érvényesíthető adókedvezmény	87
6.1 A kedvezmény alapja, összege.....	88
6.2 Az adókedvezmény korlátozása.....	88
7. A védett korban elbocsátott köztisztviselők után érvényesíthető szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulási kedvezmény	91
7.1 A kedvezmény érvényesítésének feltétele	91
7.2 A kedvezmény alapja, összege.....	92
7.3 A kedvezmény igénybevételének korlátja	92
1. számú melléklet	93
2. számú melléklet	94

Kiemelést érdemel, hogy a természetes személy az említett különadózó jövedelmeivel összefüggésben adó fizetésére kötelezett, vagy a visszaigénylési jogosultságát gyakorolja, az adóévről köteles személyi jövedelemadó bevallást benyújtani. Nem kell az adót a természetes személynek bevallania, ha a kifizető az adót levonta, és a természetes személy az Szja tv. alapján nem köteles bevallás benyújtására.

Az a külföldi illetőségű előadóművész, aki az adózására jogszerűen az Szja tv. 1/B. §-a szerinti adózást választotta, adókötelezettségét a személyi jövedelemadóval egyidejűleg állapítja meg és vallja be.

4. Az adóalap megállapításának különös szabályai

Az adóalap megállapítására vonatkozó általános szabályoktól eltérően kell megállapítani az adóalapot a társas vállalkozó, valamint az egyházi szolgálati jogviszonyban álló személy és a külön tárgyalta egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő esetében.

4.1 A társas vállalkozó után fizetendő adó

A Ptk. meghatározása szerint a gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására, a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek és a veszteséget közösen viselik. Gazdasági társaság közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság vagy részvénytársaság¹² formájában alapítható.

A társas vállalkozás kifejezést a szociális hozzájárulási adó rendszere gyűjtőfogalomként használja. A gazdasági társaságok (a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság) mellett a közös vállalat, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, valamint az egyéni cég is társas vállalkozásnak (a továbbiakban: társas vállalkozás) minősül.

A társas vállalkozás – mint kifizető – az 1-3. pont alatti jövedelmek (juttatások) tekintetében, az ott meghatározottak szerint szociális hozzájárulási adó fizetésére kötelezett, de a társas vállalkozó tekintetében az adófizetési kötelezettség teljesítésére vonatkozó különös szabály is érvényesül.

---

¹² A részvénytársaság a Szocho tv. alkalmazásában nem minősül társas vállalkozásnak.

Gyakorlati tudnivaló

A társas vállalkozás tagja esetében a vezető tisztség és az ezen felül végzett tevékenység egymástól elkülönül, ezért különbséget kell tenni aszerint is, hogy a tag a gazdasági társaság vezető tisztségviselője-e vagy sem.

A Ptk. fő szabálya szerint úgy rendelkezik, hogy a vezető tisztségviselő a társasággal kötött megállapodása szerint munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban láthatja el a társaság ügyvezetését. A társadalombiztosítási rendelkezések azonban a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság olyan természetes személy tagját, aki a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el, társas vállalkozónak minősítik, kivéve, ha az az adott társaságban a vezető tisztségen felüli feladatok ellátását a vezető tisztségviselő társas vállalkozói jogviszony keretében végzi (megbízás esetén a jogviszonyt át kell minősíteni). Amennyiben a tag a vezető tisztségviselői tevékenysége tekintetében társas vállalkozónak minősül, a biztosítási kötelezettsége a társas vállalkozásnál létesített vezető tisztségviselői jogviszony létrejötte napjától annak megszűnése napjáig tart.

Ha a vezető tisztségviselő a társaságon kívüli személy (nem tagja a társaságnak), úgy társas vállalkozói jogviszony nem állapítható meg. Ilyen esetben a vezető tisztségviselő megbízási jogviszonyban vagy munkaviszonyban látja el feladatát és a biztosítási kötelezettséget az alapul szolgáló jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Abban az esetben, ha a vezető tisztségviselő a tagok közül kerül ki, mindig meg kell vizsgálni, hogy kizárólag vezető tisztségviselői feladatokat lát el vagy a társaságban egyidejűleg más tevékenységet is végez. Ha a tag a vezető tisztségen felüli tevékenységet is folytat a társaságban, akkor jelentősége van annak, hogy azt milyen jogviszonyban teszi.

a) *Az ügyvezető tag megbízási jogviszonyban kizárólag ügyvezetői feladatokat lát el*

Ilyen esetben a megbízást társas vállalkozói jogviszonynak kell tekinteni. Például: a társas vállalkozásban a tag megbízási jogviszony keretében látja el az ügyvezetést. A megbízási díj összege havi 200 000 forint, a társaságban más tevékenységet nem folytat. Társadalombiztosítási és szociális hozzájárulási adó szempontjából az ügyvezető társas vállalkozónak minősül. A járulék- és socho-kötelezettséget, valamint a biztosított bejelentést a társas vállalkozókra irányadó szabályok szerint kell teljesíteni.

b) *A tag megbízási jogviszonyban kizárólag ügyvezetői feladatokat lát el, de más foglalkoztatónál munkaviszonya van*

A társas vállalkozóvá történő átminősítést nem befolyásolja, hogy a tag a vezető tisztségviselői tevékenység ellátásával egyidejűleg más foglalkoztatónál is munkaviszonyban áll, egyéb jogviszonyban végez munkát és/vagy nappali tagozaton közép- vagy felsőfokú tanulmányokat folytat. Ezeknek a körülményeknek (a társas vállalkozóvá történő minősítést nem érintik) kizárólag a járulék- és szocho-fizetési kötelezettség megállapításánál van jelentőségük.

Például: a megbízási jogviszonyban kizárólag ügyvezetői feladatokat ellátó tag heti 36 órát elérő foglalkoztatással járó jogviszonnyal rendelkezik (közalkalmazott). A biztosítási kötelezettség elbírálását a munkaviszonya nem érinti, az ügyvezetés szempontjából társas vállalkozónak minősül. A járulékot és a szocho-t azonban a munkaviszonyára tekintettel csak a tényleges, e tevékenységből származó jövedelem után kell megfizetni (nincs minimumjárulék, illetve -adóalap).

A társas vállalkozás a tagjára tekintettel havonta terhelő adó alapja ugyanis legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja legalább az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér 112,5 százalékanak harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján (a továbbiakban: minimum adóalap).

Társas vállalkozó esetében a minimálbér: a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes 149 000 forint a minimálbér. Azonban, ha a társas vállalkozó személyesen végzett fő tevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel, garantált bérminimumként havi 195 000 forintot kell figyelembe venni a kötelezettség megállapításakor.

Példa: a középfokú végzettséget igénylő társas vállalkozó egyidejűleg fennálló heti 36 órát elérő munkaviszonya 2019. augusztus 5-én megszűnt. A társas vállalkozó személyes közreműködésére tekintettel augusztus hónapban nem részesül díjazásban. A minimálbér 112,5 százalékanak (167 625 forint) harmincad része, azaz napi 5 587,5 forint lesz a szociális hozzájárulási adó alapja. A 2019. augusztus 6-tól 2019. augusztus 31-ig terjedő időszakra $26 \times 5\,587,5 = 145\,275$ forint után kell a társas vállalkozásnak a szociális hozzájárulási adót megfizetnie.

A minimum adóalapra vonatkozó szabályt nem kell alkalmazni arra a tagra, aki legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, vagy a nemzeti köznevelésről szóló törvény, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerint közép- vagy felsőfokú

oktatási intézményben, az EGT tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat. E tag tekintetében a szociális hozzájárulási adót a tényleges adóalap után fizeti meg a kifizető.

Ennek feltétele, hogy a kifizető részére a természetes személy nyilatkozatot tegyen a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonya fennállásáról, tanulmányai folytatásáról.

Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni, a tanulmányok folytatását pedig az alábbiak szerint kell igazolni (az igazolást a NAV felé nem kell beküldeni).

A tanulmányok igazolására

- a) külföldi felsőoktatási intézmény esetében olyan munkanapokon végzett felsőoktatási tevékenység igazolása szükséges, ahol a tanulmányi követelmények teljesítéséhez oktatói személyes közreműködést igénylő foglalkozások (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció) szükségesek;
- b) külföldi köznevelési intézmény esetében olyan munkanapokon végzett iskolarendszerű köznevelési tevékenység igazolása szükséges, ahol a tanulmányi követelmények teljesítéséhez pedagógus, szakképzés esetén pedagógus és gyakorlati oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozások (tanítási óra, szakmai gyakorlat) szükségesek.

Gyakorlati tudnivaló

Jelenleg nincs olyan jogszabály, amely egyértelmű eligazítást nyújtana annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy a társas vállalkozó fő tevékenysége milyen iskolai végzettséget, milyen szakképzettséget igényel. Tehát a kérdés eldöntésénél mindig abból kell kiindulni, hogy a társas vállalkozó fő tevékenysége milyen iskolai végzettséget, és milyen szakképzettséget igényel. A kérdés eldöntéséhez az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet nyújthat segítséget.

4.1.1 Mentés a különös szabályok szerint történő fizetési kötelezettség alól

Meghatározott esetekben a társas vállalkozás (kifizető) mentesül a különös szabályok alkalmazása alól, ami a gyakorlatban annyit jelent, hogy nem kell legalább a minimálbér 112,5 százalékának megfelelő adóalap után az adót megfizetni azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban részesül;
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díj, ápolási díj folyósítása alatt a tag személyes közreműködését személyesen folytatja;
- csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül;
- önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- fogvatartott¹³;
- az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, a közjegyzői iroda tagjának az ügyvédi tevékenysége, szabadalmi ügyvivői kamarai, illetve közjegyzői kamarai tagsága szünetel.

Példa: a középfokú végzettséget nem igénylő tevékenységet folytató társas vállalkozó júniusban 1-jétől 10-éig táppénzben részesül. A társas vállalkozó június hónapban személyes közreműködésre tekintettel 120 000 forintot vesz fel, ami azt jelenti, hogy a szociális hozzájárulási adót – az adófizetés alól történő mentesítésre okot adó körülmény fennállásának hiányában – a „minimum adóalap”, a minimálbér (149 000 forint) 112,5 százaléka után, azaz 167 625 forint alapulvételével kellene megfizetnie. Az adóalap 30-ad része 5 587,5 forint. A táppénzfolyósítás miatt az adófizetési kötelezettséget 20 napra kell teljesíteni, azaz a minimum fizetési kötelezettség összege 111 750 forint lenne, de a személyes közreműködésre tekintettel felvett összege ezt meghaladja, tehát 120 000 forint lesz a szociális hozzájárulási adó alapja. Ha a személyes közreműködésért felvett összeg, a példában szereplő esetben nem érné el a 111 750 forintot, akkor ez lenne a minimum adóalap (111 750 forint), ami után az adófizetési kötelezettség fennáll.

Az adóalap megállapításának különös szabályait, vagyis a minimum adóalap után a szociális hozzájárulási adót – hasonlóan a járulékfizetés szabályaihoz – csak egy meghatározott jogviszonyban kell megfizetni.

Ezért nem kell a különös szabályt alkalmazni azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó más társaságnál is társas vállalkozói jogviszonyban áll, feltéve, hogy a másik kifizető e napot a taggal fennálló jogviszonya alapján az őt terhelő adó alapjának megál-

---

¹³ Fogvatartott: akinek őrizetét rendelték el; az a személy, aki olyan bünygyi felügyelet alatt áll, amelynek során a bíróság előírta számára, hogy lakást, egyéb helyiséget, intézményt, vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el; a letartóztatott; az elzárást, a szabadságvesztést töltő személy; valamint a kényszergyógykezelés vagy előzetes kényszergyógykezelés alatt álló személy.